

REDAȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și în
numărotoriele Birourilor anunțuri:
în Viena: M. Dukas Nachr.
Max. Augenthaler & Emerich Lasner.
Metzler, Schalk, Rudolf Rosen.
A. Oppelt Nachr. Anton Oppelt.
în Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. în Ham-
burg: Marcoly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o coloană 6 or.
— Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a B. a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

GAZETA" iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-rii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu ducul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 199.

Brașov, Joi 7 (20) Septembrie.

1900.

Fișpanii.

I.

(S) Sub acest titlu publică „Magyarország” (Nr. 241 a. c.) un articol eșit din penna redactorului său Nicolau Bartha. El cuprinde o ingenioasă, în tot cazul însă o forță adevărată caracterizare a fișpanilor, cum și o descriere a stărilor publice din Ungaria.

Pe Nicolau Bartha îl cunoscem și scim, că șovinismul îi este pânea de toate zilele. Prin șovinism a atras el atențiunea conaționalilor săi asupra-și, cam de pe când i s'a întâmplat să fie cioplit de săbiile unor ofițeri ai armatei comune pentru atacuri îndreptate în contra lor pe cale diaristică. Opiniunea publică maghiară, mai ales aceea a Ungurilor ardeleni, care pururea vénéză după omeni mari „mântuitori ai patriei”, îndată l'a ridicat pe arpile sale. Ca deputat și redactor, ce este și adî, a eselat și escelează prin șovinism, vrînd să trecă de „mântuitor al patriei”. Al doilea Kossuth însă n'a devenit până acum și e puțină speranță, că va deveni în viitor.

Omul ar fi grandios, dacă n'ar fi caraghios, când se urcă pe tronul înaltului patriotism, esclusiva proprietate a Maghiarilor și a Sécuiilor, și de-acolo tună în contra conducătorilor români, acuzându-i de trădare de patriă, de ignoranță, de „mauvais genre”, chiar pentru-că pretind, ca Românul să fie Român și națiune, și nu încetăză de-a solicita ceea-ce se cuvine unei națiuni. Spune însă acest diarist ungur și multe și amare adevăruri guvernului despre stările publice din țără. Păcat însă, că o face ca toți scriitorii și omenii conducători maghiari: ei vîd răul, dăr s'au cercetăză după cauza lui de loc, s'au nu o caută acolo unde este în adevăr, în ei înși-și, în firea lor violentă, nădrăptă, care nu-ilsă

a fi frați cu cei de alte limbi, ci le deșteptă patima și pofta de a-i asupri, și, ca s'î potă asupri, îi împing a se folosi de mijloce, cari apoi se sparg tot în capul lor.

De aceste adevăruri e vorba și în articolul amintit „Fișpanii”. Merită a fi reproduse. Le reproducem, dăr le ilustrăm, arătând și cauza lor adevărată, fiind-că opiniunea publică maghiară nu o caută în bun loc și organele ei de publicitate o seduc.

Etă ce dăce amintitul articol despre fișpanii:

„Puțină consciință în jos; multă slugărnicia în sus: cam acéta a fost lecția. ce au învățat-o bine și au aplicat-o fundamental. Plata pentru lecțiune este îngrozitoare. Crediința în dreptate a perit din inima poporului.

„In lungul și latul țării nu mai crede nimeni, decât în efectul forțelor, ce le pôte pipăi cu mâna. Despre baionetă crede, că străpunge; despre ban, că cumpără; despre călău, că spîndură; despre executorul de dare, că face s'au se bată toba. De odată cu aceste a încetat legătura individului cu statul.

„Multimea cea mare nu se încrede în puterea legăturilor morale. Dela autorități nu așteptă scut și nu speră dreptate. Pôte fi o stare mai penibilă, decât acéta? Și starea acéta sufletescă au produs-o experiențe amare. Multe așteptări juste nu s'au realizat, multe pretențiuni legale au rămas neimplinite, multe volnicii au apucat de-asupra, înainte de ce s'au fi s'guduit astfel credința și increderea”.

Tôte sunt adevărate. Dăr cine a solicitat măsuri nedrepte contra poporelor nemaghiare; cine a propagat idei imorale, cum e maghiarisarea și înmulțirea elementului maghiar pe socotela celorlalte popore; și cine a preamărit tôte volniciile comise contra aceloră, cari își apărau limba și naționalitatea — dacă nu Bartha și ceilalți fabricanți de

opiniune publică maghiară? Séu au cugetat d-lor, că acei omeni, cari vor nedreptăți cele deșce milioane de cetățeni nemaghiari ai statului, vor fi model de legalitate și dreptate cătră celelalte cinci milioane de cetățeni, fiind-că aparțin „elementului alcătuitor de stat”?

Bartha și toți colegii săi dela presa maghiară sunt aceia, cari prin ațitări și alarmările dîlnice au adus lucrul acolo, încât problema ce i-se dă adî de rezolvat statului ungur, este asimilarea naționalităților, va s'au dăcă nimicirea lor. Se pôte ôre ajunge un scop de-o imolaritate atât de grozavă, ca acesta, cu mijloce morale, legale, umane și cu dreptate? Și decă s'au pus în lucrare de trei-deci și mai bine de ani, — firesce la insistența presei maghiare — tot mijloce imorale, neumane, ilegale și nedrepte, fost'a cu puțință s'au nu se învenineze tóta viața publică din țără și s'au nu se nască scâlciitura de adî a instituțiunei fișpanilor, de care se plânge atât de amar „Magyarország”?

Maghiarii și politica esteriôră.

Guvernamentalul „Budapesti Hirlap” își face de un timp înoșce vînt cu lansarea și discutarea cestiunilor politice esterne, întrucât acestea ating și interesele Ungurilor. În numărul său mai nou (dela 18 Septembrie) publică un articol lung, în care, ca s'au salveze aparențele, dă lecții opoziției maghiare din dietă cu privire la cestiunile esteriôre, ce ar pôte s'au le sulezeze în cameră, de fapt însă articolul are tendințe cu totul altele: anume, de-o parte a determina și pregăti guvernul ungures s'au se declare în plin parlament asupra atitudinei, ce o are în cestiunea orientală, pe care a scos-o de-odată la suprafață conflictul dintre România și Bulgaria, ér de altă parte a denunța România.

„Opoziția maghiară, dăce „B. H.”, s'au se ferescă de a judeca politica esternă numai din motive sentimentale; s'au nu uite,

că pe terenul afacerilor esteriôre nu este vorba numai de cauza Maghiarilor, ci și de a altor puteri mari; s'au nu-și sferme mințea cu lucruri sedă; s'au nu ventileze alianța cu Germania și Italia, căci prin acéta ne-am atrage numai ură”. Este însă ceva, ce-l ródce la inimă pe „Bud. Hir.”, și acest ceva zace în întrebarea: cum stau Maghiarii cu politica balcanică a monarhiei? În consecență, îndemnă opoziția: „Să céră sémă guvernului, că ce fel de rezultate și succese a dobândit în Peninsula balcanică sub scutul triplei alianțe? Dăr doué de-odată: a-o rape ou tripla alianță și a nisui liber la cuceriri morale în Balcani, nu se pot pretinde în același timp”.

După părerea lui „B. H.” în cadrul discușiunilor din parlament s'au pôte cuprinde următoarele cestiuni:

„Alăturatu-s'a formal România la tripla alianță și puterile aliate i-au garantat ôre inviolabilitatea teritorială? Decă da, în virtutea căror contra-serviciu? I-au garantat acéta și atunci, decă România va continua politica sa de expansiune prin Ligile și diferitele ei comitete? Ce privesece Bulgaria, s'au pôte face obiect de discușiune, că ôre monarhia năstră și Rusia — când în 1897 s'au înțeles s'au nu tolereze turburări și schimbări în Peninsula balcanică — s'au înțeles și cu privire la aceea, ca disordine ofensive séu schimbări s'au le zădărnicescă prin intervențiunea armelor? Decă s'au înțeles asupra acéta — unde a ajuns independența statelor balcanice? Decă nu s'au înțeles, atunci pe basă căruu drept s'a adresat România la marile puteri cu scop, de a înfrâna comitetul macedo-bulgar? De ce nu ne-am adresat noi, de ce nu s'a adresat Bulgaria nică-odată la marile puteri pentru suprimarea uneltirilor agitătore ale Ligii române? Și ôre înțelegerea dintre monarhia năstră și Rusia, s'a întâmplat séu nu cu învoirea Sultanului, ca suzeran al Bulgariei?”

Nu scim, ce anume îndemnă pe cei dela „Bud. Hir.” a-și trata cestiunii cu ast-fel de tirade politice. Vedem însă clar — și mărturie este articolul lui Janoso Benedek în care se dăce între altele, că nu comitetul bulgar a aruncat tăciunile în Macedonia, ci societatea culturală macedoneană, care sub pretextul răspândirii culturii române a dezvoltat o acțiune revoluționară cu ținta de a ataca integritatea împărăției tur-

FOIETONUL „GAZ. TRANS.”

(11)

Antropomorfism și antiantropomorfism în limba română.

(Urmare.)

„Inima indică, după analogia inimii omenesc, de regulă partea centrală séu preste tot interioră a obiectelor: inima arborelui, inima verzii; la semințe indică colțul, gemenele; inima pămîntului e sinonim cu măruntaele pămîntului; inima carului s'au numesc lemnele, cari împreună rôtele dinapoi cu cele dinainte. În sens de dăce, punct de culminațiune, inimă se aplică, precum s'a remarcat deja, și la noțiuni abstracte: inima țîrgului, verii etc.

„Măruntăile se aplică mai ales la pămînt: măruntăile pămîntului (Eminescu, Strigoi); s'au se compare în limba latină: viscera terrae, Ovid. Metam. I. 138; viscera montis, Verg. Aen. 3, 575.

„Vină e în graiul antropomorfic al poporului nostru ori-ce canal, dungă, fășie lungăreșă, fiă solidă, fiă fluidă, ce străbate

suprafața séu interiorul obiectelor. În sensul acesta se vorbesce de vine la lemn, marmoră, apoi la minerale: vină de aur, apă, argint etc., la plante: vină la érbă, frunze etc. Acelaș us antropomorfic îl are și latinescul *vena*, d. e. vena auri (vină de aur.)

„Sângele obvine ca antropomorfism numai în espresiunea: *sângele Domnului* (vin) împrumutată din sf. scriptură, apoi în numiri botanice, ca: sânge de godie séu sânge de noué frați (Carolina alba et rubra). Tufa numită *sânge* (Cornus sanguinea) încă e o derivațiune din sânge, fiind astfel numită din cauza colórei sale roșii pronunțate.

„Suflet se aplică antropomorfic numai în espresiunea: a fi sufletul unei întreprinderi (a fi motorul principal). Tot ca antropomorfism trebuie concepută și numirea botanică, usitată mai ales în Transilvania: *sufletele* (Convalaria majalis). Aceeăș plantă e cunoscută în Muntenia sub numele de *mărgăritărele*, în Dobrogea sub numele de *cerceluși*, ér în Moldova sub numele de *lăcărmiore*¹⁾. Cerceluși și lăcărmiore

¹⁾ Săineanu, Semas l. rom. pg. 93.

încă sunt numiri antropomorifice, întocmai ca și sufletele.

„Mână asemenea obvine cu totul isolat ca antropomorfism în espresiunea: a fi mână dreptă a cuiva. Tot mână trebuie subînțeles ca antropomorfism în frazele locative: din drepta, din stânga. — Derivațiunii antropomorifice din „mână” avem în substantivele: *mănușe*, indicând a) vestmîntul, cu care ne acoperim mână: *mănușe de piele*; b) Tórtă, mînerul la vase: *mănușă urciurului*; *mănunchiu* (dintr'un prototip latin manuculus): *mănunchiu de florî* (legătură), *mănunchiul sabiei* (mâner); *mâner*: partea aceea la instrumente și vase, de care apucăm cu mână. — Tot ca antropomorfisme trebuie concepute și espresiunile cantitative: o mână de sare, de făină; o mână de omeni, de soldați. Tot în sensul acesta cantitativ antropomorfic, se usiteză și latinescul *manus* (trupă, ceată): *manus coniatorum*.

„Degetul obvine antropomorfic numai în derivațiunile: *degetel* (Soldanella montana), numit și *degetăruș*; apoi *degetar*, indicând năpârstocele de cusut, precum și planta Digitalis grandiflora.

„Palmă și pumn se aplică antropomorfic numai în espresiuni cantitative: o palmă de loc, un pumn de soldați etc.

„Braț indică ca antropomorfism mai ales ramificațiunile la munți și riuri: brațele munților Carpați, Dunărea se desparte în trei brațe etc.

„Cotul indică metaforic: a) partea hainei, ce acopere cotul:

Ér colo, bătrănu! dascăl, cu-a lui haină rósă 'n cote. (Eminescu, Scrisoarea I.)

b) cotul ca măsură de lungime (pl. coti) și ca măsură de capacitate la buți (pl. coturi) c) cot sinonim cu cotitură. Cotitură (derivat din cot) indică séu întorsătura la drumuri, séu încrețitura, îndoitura mai ales la haine. Sé se compare și *cotiș* cu sensul de drum cotit, ér ca adverb cu sensul de: ocolind, cotind. Dela verbul a coti, cotire (a cârmi, ocoli) s'a format substantivul *cotire*, indicând mai ales virtejul la ape: apa curge și la cotiri se pierde. (Alexandri.)

(Va urma.)

NICOLAE SULICĂ.

oese" etc. — că urmărește consecvent ținta, de a înegri și denunța România și pe românii. Culmea veninului, ce ni-l păstrează, se cuprinde negreșit în articolul de mai sus, la care vom mai reveni.

Serbările din Blașiu.

Aseră târziu, după încheierea foii, am primit dela Blașiu următoarele amănunte despre serbările aniversare:

Blașiu, 18 Septembrie. Eri și ați au sosit toți Episcopii sufragani. Un mare număr de preoți și mireni din toate părțile Metropolei furnică prin istoricul orașel. Între oșpeți se află și Episcopul Majlath din Alba-Iulia, care a sosit ați dimpreună cu doi canonic. Șirul serbărilor s'a început eri prin un imponent conduct de torte, pornind de cătră sat spre centrul orașului. Conductul percuse stradele și piața și se opri dinaintea reședinței metropolitane.

Aici din mijlocul manifestațiilor medicul Dr. Al. Pop, de pe tribună, a rostit un discurs scurt der avântat despre însemnătatea zilei. După-ace face o reprivire istorică în trecut, imploră darul ceresc peste conducătorii bisericești, ca s'o pōtă cărmui spre binele credincioșilor și al neamului.

I. P. S. Sa Metropolitul răspunde mulțumind între uralele mulțimei.

Orașul fū splendid iluminat, indeosebi biserica catedrală strălucea într'o mare de lumini.

Tot eri înainte de amiazi membrii Sinodului provincial s'au întrunit în ședința pregătitoare.

Ați s'a săvârșit liturgia solemnă; a pontificat Metropolitul, asistând Episcopii și membrii Sinodului. De sēra va fi concertul.

Conflictul României cu Bulgaria.

"Timpul" din Bucuresci publică un articol intitulat „Primejdiă permanentă”, în care se reoglindează vederile cercurilor guvernului român asupra situațiunii prezente în conflictul cu Bulgaria. Estragem din acest articol următoarele pasaje mai marcante:

„Uneltirile comitetului revoluționar din Sofia nu sunt numai îndreptate în contra noastră, ci mai ales în contra întregii stări de lucruri existente în Peninsula balcanică; ele sunt îndreptate în contra Turciei, căci ținșe la rescularea Macedonia; în contra Serbiei, căci urmărește predominarea elementului bulgar în Macedonia; în contra noastră, căci nisuesc la Dobrogea. Nu mai vorbim de celelalte naționalități din Peninsula, ca Greci, Albanesi, cari toți se văd amenințați de acest pan-bulgarism cotropitor.

„Lucrul este der pe deplin lămurit:

„Ezistă în Bulgaria o organizare revoluționară destul de puternică pentru a se impune Statului legal, care de voie sēu de nevoie o tolerază și o ocrotese chiar sub aripele bine-voitōre ale autorității.

„Acest stat în stat urmărește scopuri răsturnătoare, cari pōnă eri erau ascunse, astăzi însă sunt date în vileag.

„Comitetul din Sofia nu pōte ignora, că îndeplinirea scopului sēu va întâmpina o rezistență crâncenă din partea tuturor neamurilor din Peninsula balcanică, că el este diametral opus intențiunilor adese-ori manifestate de cătră puterile semnatare ale tratatului din Berlin. Chiar Rusia și Austro-Ungaria, cele două puteri direct interesate, au stabilit acum doi ani o înțelegere pe baza menținerii stricte a actualului *status-quo* în Peninsula balcanică. Deci, atitudinea comitetului revoluționar din Sofia este o amenințare directă a păzii în Orientul european.”

...„Noi vom sci sē ne curățim teritoriul de plēva bulgărescā, care ne turburā ordinea publică și se servă de ospitalitatea noastră, pentru a unelti comploturi, crime și tot felul de lucruri în contra ordinei existente în Peninsula balcanică, — vom sci sē cerem și sē obținem respectarea sușiilor noștri; der, pe cât timp va ezista și va funcționa focarul revoluționar din Sofia, pe cât timp va putē sē lucreze nepedepsit și

pe față la distrugerea echilibrului stabilit de puterile europene între popōrele din Peninsula balcanică, nu va fi liniște în Orient. Starea actuală în Bulgaria este o amenințare permanentă a păcei; ea este contrarie intereselor aceluora, cari doresc dezvoltarea paacnică a popōrelor balcanice.

„Astfel incidentul între noi și Bulgaria nu pōte fi privit, decât ca o erupțiune a stării bolnăvicioșe, în care se află Principatul veciu. Buba cea mare, cea primejdiōsă, a fost dată pe față prin acest incident, care din acest punct de vedere pōte fi privit ca folositor, căci fără dēnsul uneltirile comitetului n'ar fi fost atât de bine cunoscutē și Dumneșu soie, decât ele n'ar fi izbușit într'un mod mult mai grav pentru păcea generală.

„Trēba puterilor este de-a priveghea cu tot dinadinsul cele ce se petrec în Sofia. Noi ne-am făcut și ne vom face datoria în ce privesce interesele și drepturile noastre.”

Diarele autorizate din Bucuresci dau formală desminteșre scirilor din diarele streine despre punerea sub urmărire a mai multor oficeri și sub-oficeri din armata română, ca fiind acușati de înaltă trădare. Scirea este absolut inesactă. Nici un oficer sēu suboficer din armata română n'a fost nici măcar bănușit de asemenea vină.

Diarul „Berliner Tageblatt” publică următōrea telegramă particulară primită din Constantinopol:

Poliția de aici a primit din afară scirea despre plecarea la Constantinopol a mai multor membri ai comitetului bulgaro-macedonean, cari au și sosit în săptămāna din urmă. Mai mulți dintr'ēșii au fost areștați; a trebuit însă din lipsă de probe sē fi puși în libertate.

Poliția afirmă totuși că are indicii, că comitetul bulgăresc lucrēază în înțelegere cu ōre-care grupuri revoluționare din strēinatate.

După informațiunile ce avem — scrie „Drapelul” — nici o neorēnduială nu s'a produs până în acest moment în Dobrogea la granița noastră dinspre Bulgaria. Este însă fōrte adevărat, că Bulgarii au grāmădit numeroșe trupe și se arată fōrte belicoși cătră locușorii.

Alaltăeri a fost areștat în Bucuresci un Bulgar, al cărui nume nu se pōte sci. După modul cum umbra pe stradele mărghinase ale Bucuresciului și cum se ascundea de sergenții de stradă, a dat bănușii unui sub-comisar, care l'a și areștat. La perchișia, care s'a făcut acestui Bulgar, pe lângă nisce scrisori și bani, s'a mai găsit la el și 7 pasapōrte.

Dēnsul a spus, că-l chiamă în vre-o patru feluri, nume care coreșpund cu patru pasapōrte din cele care erau la el. La urmă Bulgarul a spus că-l chiamă Donciu Chitoff și acum susține, că acesta e numele lui, deși nu are nici un pasaport cu acest nume. El nu se pōte explica de unde are acele pasapōrte și ce voia sē facă cu ele.

Ați va fi espulsat Bulgarul Ioachim Anastasiu, areștat la Zimnicea. În casa acestui Ioachim se întruneau numeroși Bulgari, cari veneau de dincolo de Dunăre și după câte-o scurtă ședere plecau ēr în Bulgaria.

Ioachim era prietin cu toți Bulgarii implicați în omorul nefericitului Ștefan Mihăileanu și în relațiuni aproape qilnice cu Bulgarii recunoscuți agitatori în Bulgaria.

Ni-se dă ca sigur, qioe „Drapelul”, următōrul sensațional fapt:

Dl Anastase Torbu, român macedonean și student în medicină la Bucuresci, s'a dus de cât-va timp se-și vadă părinții în comuna Rahova din Bulgaria. Studentul în cestiune a fost luat de lângă părinți de oătră autorități bulgărești și dus nu se scie unde. La întrebările părinților autorități bulgărești răspund, că fiul lor este presupus spion și conspirator român în contra Bulgariiei. Toțe sforțările părinților de a afla unde este dus fiul lor au rămas zadarnice.

Uniunea studenților latinii.

— Fine. —

Adunarea procede la votarea statutelor fundamentale, propuse de d-nii Durand și Negulescu.

Art. 1: „Reprezentanții studenților din America latină, din Spania, din Franca, din Italia, din Portugalia și din România, reuniți la Paris, la 12 August 1900, au fundat o „Uniune a Studenților latini”; este adoptat cu o modificare propusă de d-l V. Govea din Brasilia.

Art. 2: „Scopul principal al Uniunii Studenților latini este de-a propaga ideile de fraternitate și de solidaritate între popōrele de origine latină”; este adoptat fără modificare.

Art. 3: „Orice membru al Uniunii Studenților latini se angajēază a lupta, prin toțe mijlocele, care îi sunt în putință, în favōrea ori cărei cestiunii, care ar interesa pe vre-unul din popōrele de origine latină”; este adoptat în mijlocul aplauselor entușaste.

Art. 4: „Oric student de rassa latină înscriș la o facultate sēu la vre-o școlă superiōră, ori-care ar fi religiunea și țērasa, pōte face parte din Uniunea Studenților latini cu titlu de membru activ”; este adoptat cu o modificare propusă de d-l Ghica (România).

Art. 5: „Toți aceia, cari nefiind studenți ar adera la scopul Uniunii Studenților latini, vor fi admisi cu titlu de membri aderenți sēu onorari”; este adoptat cu modificarea propusă de d-l Zlotescu (România).

În fine după propunerea d-lui președinte de onōre Paul Tissier, se votēază un al șeselea articol complementar, astfel conceput: „Statutele fundamentale nu vor putē fi modificate. Organizația și funcționarea Uniunii studenților latini vor fi fixate în articulele regulamentului, care se vor adōga ulterior acestor statute fundamentale.”

Se trece apoi la alegerea unui birou definitiv pe un an.

Membrii biroului fundator: d-nii Corman (Franca), Font (Spania), Palma (America), de Sanctis (Italia), Govea (Portugalia), Negulescu (România), sunt menținuși în funcțiuni lor cu adăugarea d-lor V. Govea (Brasilia), Dauteroche (Montpellier) și Montēs de Oca (Republica Dominicană). D-l Henri Durand, inișiatorul Uniunii, președinte provisoriu, este aclamat președintele Uniunii studenților latini.

Se decide organizarea secțiunilor în toțe țērile locuite de popōre de origine latină și rămăue înțeles, că se va trimite biroului central spre a apare în „Buletinul”, care se va publica în Octomvrie viitor, numele membrilor comitetelor de propagandă, instituite în diferitele țēri cu populațiune latină.

D-l Durand dă cetire unei scrisori dela d-l Marie-Jose-Madruano, prin care acest dlu urmă, director al diarului „El Mundo latino” din Barcelona, diar creat pentru apărarea intereselor rassei latine, propune Uniunii studenților latini sē adopte acest diar ca organ oficial. Propunerea este votată cu entușiasm și se aclamă d-l Madruano, precum și fundatorii diarului „El Mundo latino”.

Se dă cetire adreselor de felicitare, cari, după propunerea d-lor Tissier, Durand și Negulescu, se decide a-se trimite acelor, cari în țērile latine au luptat întotdēuna cu dragoste pentru ideea latină: d-lor Urechă, Quintana, de Gubernatis, Roque-Ferrier, Saran d'Allard, Paiva, de Tourteulan. Apoi după-ce se face un pios omagiu în memoria marilor patrioși Garibaldi și Emilio Castelar, asistenții însărcinēză pe membrii biroului sē trimită fiilor lui Garibaldi și văduvei lui Castelar espreșsiunea simpatiilor lor.

D-l Persico din Roma, în numele studenților italieni, propune Uniunii studenților latini sē ție la Roma, în Septemvrie 1901, primul sēu congres. În strigătele de mi de ori repetate de: *Trădescă nășunime latine! Trădescă Uniunea studenților latini!* se despărt, plint de speranțe și de entușiasm, fundatorii Uniunii studenților latini.

Manifestul Cehilor tineri.

Toțe partidele din Austria fac mari pregătiri în ajunul viitōrelor alegeri pentru „Reichsrath”. Partida Cehilor tineri este de-o mare agilitate. Comitetul ei executiv a dat următōrul manifest cătră popor:

„Cătră poporul cehic! „Reichsrath”-ul l'au disolvat. Alegătorii cehi sunt chemați din nou la urmă, ca în mod hotărît sē se declare, decât vrēu ca poporul cehic sē-și

plece capul înaintea unei nedreptăți, cu care ne-au tratat în mod ușuratic, sēu decât aprobă ei politica de apărare, pe care reprezentanții de până acum ai poporului au inaugurat-o în contra sistemului dominant.

„Monarchia se află într'o gravă criză constituțională. În loc ca la operațiune sē se pună toțe îngrijirile pe originea bōlei și în loc ca în acest imperiu sē se rezolve după dreptate problemele naționale și constituționale, în ajunul alegerilor alegătorii sunt avisați la interesele sociale și economice, pe care sistemul centralist dominant le-a neglijat așa de mult. La o provocare de felul acesta alegătorii cehi nu pot sē dea decât uncul răspuns: „Nici-odată poporul cehic nu va renunța la poziția de sine stătātōre a corōnei boeme, care singurā pōte sē-l conducă la înaltarea culturală și la bunăstare economică”. Poporul cehic va aproba prin votul sēu atitudinea reprezentanților sēi. În înțelesul acesta se porniți, alegătorii cehi, la lupta electorală.”

În legătură mai amintim, că pe muntele Blanik de lângă Wlaschins s'a ținut qilele trecute o adunare cehică la care au participat peste 10,000 persoane. Unul din oratorii adunării, diaristul Janca a ținut un discurs înflăcărat, în care a qis, că a sosit momentul cel mai favorabil pentru elupatarea dreptului public boem, și — fără ca reprezentantul guvernului sē intervină — a esolat, că Cehii numai atunci vor fi mulțumiți, când se va restabili pe deplin vechiul imperiu al lui Venceslau. Oratorul a fost viu aclamat.

SCRIRILE ZILEI.

6 (19) Septemvrie.

Dotățiunea clerului. La ministerul de culte, precum anușă diarele din Budapeșta, s'a terminat stabilirea definitivă a congreului preoșilor acatolici. Din vr'o 2 mii și jumătate de acte referitōre la întregirea dotățiunii parochiale, s'au restituit mai mult de 1000 autorităților competente bisericești spre completare. *Emendările necesare* trebuie făcute în grabă, așa că până la finea anului curent afacerea întregirii venitelor preoșesct sē fiă rezolvată în mod definitiv.

La universitatea din Budapeșta înscrierile ordinare s'au terminat cu 15 Septemvrie. S'au înscriș în total 4270 ascultători. Numērul mediciniștilor a crescut, înscriindu-se 185 ascultători noi, față de 139 din anul trecut. A scōțut numērul studenților la filosofă cu mai mult de 100. De astă-datā un contingent însemnat la universitate dau și domnișōrele, cari s'au înscriș la diferite facultăți. Precum se raportēază, la facultatea de medicină s'au imatriculat vr'o 18 ascultātōre de anul I, la filosofă aprōpe 70 d-șore. Sexul feminin e reprezentat cam prin 10% din suma totală a ascultătorilor.

— **La universitatea din Clușă**, s'au înscriș până acum 1200 ascultători: se așteptā sē se mai înscrie vre-o 100 de inși. În semestrul ultim din anul trecut au fost înscriși 1080.

Opera română. Direcțiunea teatrelor din Bucuresci comunică următōrele amănunte asupra viitōrei stagiani de operă: Personalul artistic angajat:

D-rele Antoinetta *Orcossi* și Onoria *Popovici*, prime soprano-dramatice, Cam. O. *Mihăilescu*, prima soprano-legeră, *Augusta Karbus*, soprano-dramatică, *Virginia Miciora* mezo-soprano.

D-nii *Eugenio Durat*, prim tenor dramatic, I. *Băjenaru*, prim-tenor liric. Al. *Bărcănescu* și C. *Grigoriu*, tenori, *Gino Ferrasi* și *Aurel Eliade*, primi baritoni dramatici, D. *Teodorescu*, prim-bas, Gr. *Alexiu* bas. C. *Rădulescu*, bariton, Const. E. *Petrescu*, compozitar.

Corul compus din 50 persoane. Orchestra compusă din 52 persoane. Corul de balet compus din 30 eieve ale școlii de balet anul II și III sub conducerea d-lui profesor *Thomasso Paris*.

Prim șef de orchesteră și măestru concertator d-l *Pietro Vallini*.

Direcțiunea și-a mai asigurat concursul preșios al d-lui Gr. *Ventura*, în calitate de sub-director artistic și director de scenă.

Primele opere care se vor reprezenta sunt: *Hughenotii*, Petru Rareș, Otello, Africa, Freischütz, etc., etc.

Festivitățile dela Sebeșul săsesc. Comitetul parohial al bisericii române gr. or. din Sebeșul săsesc a distribuit pentru viitoarele serbări de-acolo următoarea invitație: Înalt Peasânțitul Domn arhiepiscop și metropolit *Ioan Meșianu*, Duminecă, în 10 (23) Septembrie a. c., binevoescă a săvârși sfințirea bisericii gr. or. renovate din Sebeșul-săsesc. Cu actul acesta solemn vor fi împreunate următoarele festivități: Sâmbătă, în 9 (22) Septembrie, la 11^{1/4} ore a. m. primirea I. P. S. Sale la gara Sebeșului. Duminecă, în 10 (23) Sept. la 9 ore a. m. actul sfințirii și s. liturgie în biserica renovată. La 1 ora p. m. banchet festiv la hotelul „La leul de aur”. Participarea la banchet e a-se anunța până Vineri, în 8 (21) Sept. la amiazi episcopului Avram David; de cuvânt e a se plăti 5 oor. Duminecă, în 10 (23) Sept. seara, Reuniunea meseriașilor din Sebeș va da un concert-teatru în sala hotelului „La leul de aur”.

Foc. În comuna Poplaca de lângă Sibiu a izbucnit alaltăieri, Lună, un foc mare, care a prefăcut în cenușă 30 case împreună cu clădirile din jurul lor. A căzut jertfă și o copilă de 6 ani. Pagubele, spune „Tel. Rom.”, sunt enorme și cei asigurați foarte puțin. S'au distins pomierii români din Rășinari, cari sub conducerea căpitanului lor M. Lungu au localizat focul.

Esamenul de maturitate, pentru colegeții gimnasiului român din loc se va ține Sâmbătă în 9 Sept. st. v.

Amnestieri în Serbia. Din Belgrad se anunță, că în 24 Septembrie, din incidentul zilei nașterii reginei Dragina, Regele Alexandru va da amnestia tuturor condamnaților în complotul contra lui Milan, condamnați, cari n'au fost liberați încă din închisore. Printre aceștia se află colonelul Nicoloi și advocații Jicovic și Pavovic.

Logodnă. Ni-se anunță, că Duminecă la 16 Sept. n. s'a făcut în comuna Rebrin de lângă Năseud logodna d-lui *Dr. Iulian Chitul*, medic în Betlean, cu d-ra *Aurelia Precup*, fiica zelosului preot de acolo *Anton Precup*.

Parlamentul engles va fi dizolvat în 25 Septembrie. Noul parlament se va întruni la 1 Noembrie.

Concert. De seara, după cum am anunțat, muzica orașenescă va concerta la hotel „Europa” cu un program ales, între cari și următoarele puncte: „Hebriden Overture” de Mendelssohn, „Liebestraum” vals de Rosas, „Foi și frunză” de Ristits, „Vini unei vieneză” de Wagner, „Vechi și nou din lumea muzicală” potpuriu de Schreier, „Im Rosenbusch die Liebe schlief” cântec de Brandner etc. Incepitul la 8 ore.

Tipetele șoviniste în contra naționalităților se continuă în foile unguresc Kosuthistul „Egyetértés”, de exemplu, vine în numărul său de azi cu un articol intitulat „obrasncii panslaviste”, în care nu se mulțumesc numai cu cele mai cutezate injurături, dăr începe și cu amenințări la adresa naționalităților.

„A sosit timpul estrem”, — dice — de-a pași în modul cel mai energic contra naționalităților și se învățăm odată *mores* pe cei ce trăiesc pe pământ maghiar, se ingrașă cu pâine maghiară și totuși năpădesc în modul cel mai iofern în contra maghiarimei. Marea pacianță, ce am arătat până acum (sic!) n'a putut naște alt-ceva, decât încurajarea naționalităților cari au devenit tot mai cutezătoare”. Spune după acesta, că după Brașov un alt „cuib german” s'a ridicat asupra lor și aceasta este *Biserica albă*, care în adunarea reprezentanței a hotărât și el, ca numele orașului să fiă „Weiss Kirchen” și nu Fehértemplom. Aceasta-l face pe „Egyetértés” să se sparie, că s'au unit Șvabii cu Sașii și au început o luptă comună în contra Ungurilor. Se plânge, că foile naționale pangermane se sporesc și pe când unele agită numai printre șire, pe atunci în Chiobinda, Biserica-

Albă, Verșeț și în alte orașe mai mici luptă pe față în contra limbei unguresc. În tinerime nu găsesce nici o bucurie, căci tinerii Șvabi își urmăresc cursul universitar în Viena, Graz, Agram și acolo se cresc ca agitatori. Pot foile unguresc să urle cât vor vră, căci o cât vor fi mai vehemente nișuințele de maghiarizare, cu atât va trebui să se deștepte și în Șvabi rezistența în contra maghiarisatorilor.

Un deficit de 1,600,000 corone.

(Esposiția ungară din Paris.)

Foia ungurescă „*Honi Ivar*” aduce următoarea descoperire senzațională:

„Din sorginte vrednică de încredere aflăm, că *cheltuelile cu participarea noastră la esposiția universală din Paris au întrecut cu cel puțin 1,600,000 corone prelminariul*. O parte însemnată din suma aceasta o constituie cheltuelile *representaționale*. Pentru acoperirea deficitului, guvernul se îngrijesc prin credit suplimentar. Proiectul referitor la acesta se va depune în curând pe biroul camerei.

„Departa stă de noi, de a ne dimita în critica stării de deficit. Ne mărginim numai la două observări. *Comisariatul gov. maghiar a avut cu mult mai mulți membri, decât cel german, sau englez*, pe când natural esposiția maghiară a fost mult mai mică, decât cea germană sau engleză. Acest personal a consumat sume considerabile. A doua observare este, că deficitul ar fi fost mult mai mare, *decă, în contra legii*, nu li s'ar fi cerut esposanților plata a tot felul de cheltueli.

„Când parlamentul ungar a votat 3 milioane cor. pentru participarea la esposiția, intențiunea legii era, ca esposanți să fie scutiți de orice fel de cheltueli și din cele trei milioane statul să acopere tot felul de cheltueli privitoare la obiectele espuse. Cu toate acestea comisariatul a pretins dela esposanți jertfe însemnate sub titluri oficiale”...

Deacă așa este — și nu ne indoim că așa va fi — atunci minunate treburi au făcut domnia la esposiția din Paris: deficit și er deficit, pe care-l vor acoperi tot bietii contribuabili din pungile lor, căci la ce sunt bunii acestia, deacă nu a plăti, cheltuelile ce le fac cei cu părațile prin străinătate.

Situația în China.

De când cu propunerea Rusiei dâinic se vorbește despre tratări de pace între China și marile puteri. Acum se anunță, că ambasadorii puterilor în Peking au declarat, că ei nu pot să negocieze singur numai cu prințul chinez *Cing*, fiindcă n'au în privința acesta imputernicire. *Li-Hung-Ciang* cu care ar negocia ambasadorii, n'a sosit încă la Peking. El se află tot în Shanghai și se dice, că pricina acestei întârzieri ar fi, că *admiralul engles Seymour* a protestat contra călătoriei lui în Peking pe un vapor rusesc, éringercarea de a face acest drum pe-o corabiă americană nu i a succes, fiindcă comandantul american a refuzat să-i împlinescă dorința.

Intr'aceea din Peking sosesc soirea, că deja la 11 l. c. ambasada rusescă a fost provocată să părăsească capitala și să se începă retragerea succesivă a trupelor rusesc din Peking. Se afirmă chiar, că până acum 5 regimente rusesc au părăsit Pekingul, dintre cari 3 au fost trimise în Manduria, fiindcă acolo situația a început să devină érašă primejdiosă. Cu toate acestea vor rămâne în Peking 8000 Ruși.

Esemplul Rusiei îl va urma Japonia, care dintre 22,000 soldați căți fi are în Peking, va retrage 15,000, ducându-i în Tien-Cin sau Taku, ca rezervă. Se poate că și celelalte puteri vor face acesta, deși directorul suprem al vămurilor Sir Robert Hart și-a exprimat îngrijirile sale și a declarat ambasadorilor, că Chinesii vădend retragerea aliaților, se vor rescula din nou.

După toate semnele, Chinesii n'au renunțat încă la luptă. Box-rii încep să se misce din nou nu numai între Peking și Tien-Cin, ci și în interiorul imperiului. Scările din urmă spun, că cetele Boxerilor se înmulțesc repede mai ales în Manduria. Ba o telegramă din Londra anunță chiar, că Chinesii au respins atacul aliaților în-

dreptat în contra întăriturilor dela Lutaj și Rușii au avut pierderi însemnate în lupta acesta.

Așa stă, în scurt dis, situația încurcată din China.

1300 ani de închisore.

Din Roma se scrie, că zilele acestea se va termina colosalul proces, care durează în Falmi (Calabria) de 6 săptămâni contra societății de criminali „*Picciotteria*”. Numărul inculpaților este de 248, lor li-se reproșează furturi, escrocherii, omorul, sperjuri, împotriviri contra organelor stratalui ș. a.

„*Picciotteria*” calabrică este o rămășiță a badei neapolitane „*Camora*” și a celei siciliane „*Mafia*”, și cari prosperă de 15 ani. Descoperirea marelui societăți de tâlhari se datoresce unei întâmplări tragice. Doi din membrii ei fură uciși, pentru-că au călcat prescripțiunile statutelor asociațiunei secrete și banda aruncă totă vina asupra unui alt membru, care da baneli. Acest nevinovat fu condamnat la închisore pe viață și din răsunare denunță autorităților un număr mare de crime.

Din cauza numeroșilor inculpați și martori, procesul durează de pe la jumătatea lui Iulie. S'a stabilit, că șeful badei este inculpatul *Carmine Riceuto*. Numai numele acestuia însufia sërmanilor țărani din Calabria frică și spaimă și tot ce se cerea în numele său, se da de îndată. El lua vitele țărănilor, schimba după capriciu vitele bătrâne cu altele tinere, și da „supușilor săi ordin să fure tot ce le vine înainte”, „*Carmine voescă*” — era destul a se dice atât, și totul mergea strună. Când trecea el printr'un sat, losinca locuitorilor era: Închinate-vă, „*Regele vine!*” Pe membrii badei secrete el îi aduna noptea cu cimpoiul și când vre-unul din ômenii săi era întrebat, unde merge, răspundea: la *Riceuto* spre a căuta o capră dispărută.

La 1 a lunii c. procurorul termină acușafia sa și ceru tribunalului pedepsă de câte cinci ani închisore pentru fie-care dintre membrii badei, ér pentru șefi câte 8 ani reclusiune, agravată prin pierderea drepturilor de cetățenie, pe trei ani, supraveghiere polițienescă, etc.

În total, procurorul ceru 1300 ani închisore și 800 ani pierderea drepturilor cetățenesc. Față de aceste pedepse majoritatea inculpaților rămăseră indierenți, unii rideau chiar, și numai foarte puțin dîtrênșii erau triști și plângeau.

Avis.

Participanților la congresul învățătorilor din diecesă Caransebeșului li-se anunță spre orientare următoarele:

1) Pentru înlesnirea încortelărilor, ôșpeții sunt rugați a sosi la Oravița încât se pôte Sâmbătă la 16/29 a cureței cu trenul de 11 ore a. m.

2) Participanții sunt rugați și pe această cale, a-se anunța din bună vreme cel mult până la 28 curenț (nou), la banchet, escursie la Anina etc. și cortel gratuit. Anunțările trecute peste acest termin nu se mai pot lua în considerare.

3) La concertul și petrecerea de dans Onor. public român este rugat a nu mai reflecta la invitări speciale. Programul acestor petreceri se va publica priu diare și se va distribui și seara la cassa.

4) Informațiuni speciale se dau și la biroul permanent instituit de comitetul arangiator în localul șolei române din Oravițamont. Sâmbătă în ziua sosirii, dela ôrele 8 dim. până la 8 seara.

ULTIME ȘTIURI.

Odessa, 18 Septembrie. Diarul „*Novosti*” publică un interview cu consulul general român din Odessa. Acesta se fi dis, că așteptă în fie-care moment, ca agentul român dela Sofia să fiă rechemat, deore-ce situațiunea i-se pare foarte gravă. După el totă speranța ar fi acuma în presiunea, ce o vor face puterile

centrale asupra Bulgariei, ca să se astîmpere.

(E greu de cređut, ca amintitul consul să se fi exprimat astfel. — Red.)

DIVERSII.

Cât este de lung pasul? Acestă întrebare fu discutată mai deunăzi de tribunaletle din Berlin. Vênđstorul unei prăvălii se obliga a plăti o sumă ôre-care de banf ca amendă, deacă el după vênđare, va deschide o altă prăvălia în apropiere de 1000 pași de prăvălia vênđută. Cumpărătorul prăvăliei vechi piri pe vênđstor cerând a-i plăti suma convenită ca pedepsă, pentru-că prăvălia, ce a deschis, cade în sfera intereselor sale. Tribunalul berlines Sect. I. respinse pira cumpărătorului pe motiv, că *pasul* nefind o măsură de lungime recunoscută de lege, lungimea mediă de 65 centimetri a pasului omului trebuie considerată ca măsură normală și astfel de te cauză de drept piritului, deore-ce socotind pasul de 65 centimetri, prăvălia ce a deschis cade la o depărtare mai mare de 1000 pași de cea veche. Cumpărătorul nemulțumit de acesta sentință făcu apel și curtea de apel casă sentința pe baza regulamentului militar, care precizează lungimea pasului la 80 centimetri, încât această măsură trebuie considerată ca legală și în practică de cătra autoritățile administrative

Literatură.

Din „*Istoria legii noue*”, valorosa scriere a d-lui canonic din Blașiu *Dr. Victor Semigelski*, au apărut în Tipografia Seminarului archidiecesan din Blașiu ambele tomuri. *Tomul I* tractează *Tineretele lui Isus* și *Isus ca profet*. Partea întâi începe cu „*Dilele lui Irod*”, apoi „originea, pruncia și logodirea Mariei”, „*Prevestirea nașterii înainte mergătorului*”; „*Buna vestire*”; „*Nașterea înainte mergătorului*” etc. etc. — În partea a doua se află următoarele capitole principale: „*Dela începutul activității publice a lui Isus până la serbătoreea cea dintăiă a Pascilor*”; „*Dela cea dintăiă până la a doua serbătoreea a Pascilor*”; „*Dela a doua până la a treia serbătoreea a Pascilor*”; „*Dela a treia până la a patra serbătoreea a Pascilor*”. — *Tomul II* e împărțit în următoarele 6 părți: „*Cina cea de Taină*”; „*Testamentul lui Mesia*”; „*Getsemani*”; „*Osândirea lui Isus*”; „*Calea Crucii*” și „*Golgotha*”, fiind fie-care parte împărțită în numeroși paragrafi. Opul are format mare; tomul I conține 400 pag. și costă 2 fl. (pentru România 4 lei 40 b.), ér tom II 320 pag. și costă 1 fl. 70 cr. (porto câte 10 cr. de fiă-care tom; e recomandabil a se adauge încă 10 cr. pentru recomandare). Acest op, bine scris, într'o limbă plăcută și ușoră, este o adevărată podobă pentru literatura noastră bisericescă și e de valoare nepețuită nu numai pentru cler, ci pentru toți bărbații iubitori de sciință și pe lângă aceea, mai e și foarte efin în asemănare cu mărimea. — Se pôte procura și dela Tipografia „*A. Mureșianu*”, Brașov.

Noțiuni de Economia Vitelor, prețiosa scriere economică a d-lui *I. St. Furtuna*, edițiunea a treia cu 137 ilustrațiuni și 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privesce o bună gospodărie, începând dela boi, cai, oi, capre, porc, măgar, și așa pe rând până la cel din urmă puș de găină, gâscă, curcă, rață, ba merge chiar până la ouă arătând și acest-a cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoscință de cauză și foarte bogat în cuprins, a fost premiat de Societațea centrală de agricultură din România și e aprobat de miosteriul român al cultelor și instrucțiunei publice pentru scôlele și pentru bibliotecile populare. Se pôte procura și dela Tipografia „*A. Mureșianu*” cu 2 cor. (plus 10 banf porto.)

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Gregoiu Mar.*

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Scrieri istorice.

Memorii din 1849—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Povestea unei corone de oțel“, G. Coșbuc. În istoria acosta ni-se arată oglinda viută a faptelor mărețe, prin cari a trecut România până a ajuns la independență. Scenele ce se descriu din războiul pentru neațărnare, sunt la culme mișcătoare și însuflețitoare. Cartea e provădută cu numeroase portrete și ilustrațiuni. Preț. 75 cr. (cu posta 80 cr.)

„Războiul pentru neatârnae“, de George Coșbuc, o carte nu numai cât se pôte de interesantă, bine scrisă și atrăgătoare, dăr tot-odată și cea mai efînă între cărțile românesce, apărute până acum. Un exemplar în format mare 8° de 283 pagine numai 50 cr. (porto 55 cr.)

Istoria lumii, „tălmăcită de preutul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-ului Th. B. Weltar. Partea I și II, făcând parte câte cu 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Zarandul și munții apusenii ai Transilvaniei, descriere de Silvestru Moldovan. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte tot atât de prețioasă și rară în felul său, ca și cea dintâi. Recomandăm și această carte pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți românii, cari vor să-și cunoască țera și nămul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

„Țera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Murș spre miază-și și valea Murșului, de Silvestru Moldovan, — e o scriere unică în felul său, atât de călduros apreată de întreaga țiaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„Pintea Vitezul“, tradițiunț, legende și schițe istoric-, de Ioan Pop-Regamul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind fôrte interesante tradițiuni și istorisiri din tôte părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul în sat și la ôste“ Aceasta este ritul unei noue cărțițele, ce d-l Ioan Pop Regamul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era maior, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Reflecțiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Béthi Laszlo intitulat „Azs olah nyelv és nemzet megalakulása“, ácrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura acosta, presentă și multe momente de însemnătate istorică Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Scrieri economice.

Pentru economii de vite este de neprețuit folos marele și valorosul op Zootechnia seu cultura generală și specială a vitelor, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superiôră din Bucuresci. „Zootechnia“ este partea a treia din „Manual de agricultură“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreată din partea întregii presse române și premiat și din partea Academiei Române; ea cuprinde 779 pag. format mare 4°, cu 225 figur și costă 8 cor. (cu posta recom. 8 cor. 50 b.)

PARTEA I. a Manualului: **Agrologia seu „Agricultura generală“** 524 pag. Prețul à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 b.)

PARTEA II. **„Fitotechnia“** seu „cultura specială a plantelor“ cu 611 pag. și 202 figur. Pr. 8 cor., (cu posta rec. 8 cor. 50 b.)

„Cartea Plugarilor“ seu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor etc. scrisă de Ioan Georgescu. Form. 8° 90 pag. costă 25 cr. (+ 3 cr. porto.)

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Const. Dimian, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor sătenii de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiuului. Prețul francat 40 cr.

Grădina de legume, de Ioan I. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic și, pe cât scim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto.)

Vinuri din pome, de Gr. Halip. prof. Este o carte de 96 pagine, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pome; cum este a-se manipula vinul pentru a avé gust bun etc. Prețul 20, (cu posta 23 cr.)

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viier, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeinssen. Edițiunea a V-a. Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. costă 80 cr. (+ porto 10).

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Septemb. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.—
Renta de corone ung. 4%	90.60
Impr. căil. fer. ung. in aur 4½%	120.30
Impr. căil. fer. ung. in argint. 4½%	98.25
Obblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.15
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	162.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	142.75
Renta de argint austr.	97.45
Renta de hârtie austr.	97.15
Renta de aur austr.	116.40
Losuri din 1860.	131.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.14
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	676.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	660.50
Napoleondori	19.31
Mărci imperiale	118.32½
London vista.	242.02½
Paris vista	96.20
Rente de corone austr. 4%	97.80
Note italiene	90.20

Cursul pieței Brașov.

Din 19 Septembrie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.08	Vënd.	19.12
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.90
Napoleond'ori. Cump.	19.26	Vënd.	19.30
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesce Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Nr. 9246—1900.

Publicare de ofert!

Representanța orășenescă a luat hotărîrea a nu mai sustine ca móră obiectul ce-i aparține ca proprietate și se află în suburbiul Scheiș suo Nr. casei 679 (Podu Crețului Nr. casei 103), ci a-l da pe mai mulți ani — decă se va puté — în arendă spre înființarea altei întreprinderi industriale.

Amatorii de acest obiect sunt decî poțiti a presenta ofertele lor la subscrisul Magistrat până Marti în 23 Octomvrie a. c.

Brașov, în 11 Sept. 1900.

6014,1—3

Magistratul orășenesc.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Schimbare de local.

Subsemnata Librărie și permite a aduce la cunoștința Onor. public și a binevoitōrei sale clientele, că și-a permutat Librăria în str. Hirscher nr. 11, alături cu Tipografia Ciureu & Co.

Tot cu acosta ocaziune rōgă Librăria Editōre pe Onor. public și clientelă, ca să binevoescă a-o onora și în viitor cu sprijinul D-lor, asigurându-le serviciu prompt și solid.

Cu deosebită stimă:

**Librăria-Editōre
Ciurcu.**

10-1.2—3

Deschidere de atelier nou!

Aduc la cunoștința On. public, că am deschis în Strada Vămii nr. 28, vis-a-vis de biserica catolică un

**Atelier pentru Corsete (specialități)
de Viena și Paris,**

unde se efectuază după măsură tōte fasōnele de Corsete, Ajour, Batist, Seintur, ce absorbă transpirațiunea, de a se ține drept, Corsete de casă și de Velociped.

Mare asortiment în Corsete gata.

Mă rog de o cercetare numărōsă

B. Goldstein.

5—10

Reparaturile se primesc.

Cele mai bune

Pianuri și Pianinuri

din cel mai bun material solid lucrate și cu gust adustate, c'un ton admirabil, durabile în acordare, avēnd un al treilea pedal (registru de harpă specialitate) prin care se pot dobândi efecte dulci-delicate ale tonului, (de es. echoul),

liferēză fabricanții de pianuri c. și reg. ai curții

Frații Stingl,

proprietarii celor mai mari fabrici de Pianuri în monarchia austro-ung., posesori de 33 de distincțiuni, două ordine etc.

Pentru fie-care instrument cumpărat dela această fabrică se dă o garanția de dece ani. Esemplare alese se găsesc și pot fi încercate la Dompul

IULIU JASCHIK, director de musică,

Strada Orfanilor nr. 6, etagiul I.

Nici un amator de piano și pianist să nu întârzie să vadă și să încerce aceste instrumente.

5—*

Subscrisul recomandă onor. P. T. public

ATELIERUL său de CROITORIE

bine asortat, cu stofe diferite fine și calitate bună, pentru haine bărbătesce.

Asigur pe onor. public a-l servi după cele mai noue recepințe ale modei, solid, la timp și cu prețuri moderate.

Comandele a se adresa la

George Bucă

croitor bărbătesc
Brașov (Strada Orfanilor Nr. 5.)

A V I S.

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reinori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă. Administr. „Gaz. Trans.“